HOTĂRÂREA CURŢII (Camera întâi)

6 martie 2008 *

În cauzele conexate C-287/06-C-292/06,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Verwaltungsgericht Köln (Germania), prin Deciziile din 28 aprilie 2006, primite de Curte la 3 iulie 2006, în procedurile

Deutsche Post AG (C-287/06, C-288/06 și C-291/06),

Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG) (C-289/06),

Marketing Service Magdeburg GmbH (C-290/06),

Vedat Deniz (C-292/06)

împotriva

Bundesrepublik Deutschland,

* Limba de procedură: germana.

cu participarea:

Marketing Service Magdeburg GmbH (C-287/06),

Citipost Gesellschaft für Kurier- und Postdienstleistungen mbH (C-288/06),

Deutsche Post AG (C-289/06, C-290/06 și C-292/06),

Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG) (C-291/06),

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul P. Jann (raportor), președinte de cameră, domnii A. Tizzano, A. Borg Barthet, M. Ilešič și E. Levits, judecători,

avocat general: domnul M. Poiares Maduro,
grefier: domnul B. Fülöp, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 13 septembrie 2007,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Deutsche Post AG, de J. Sedemund și S. Gerstner, Rechtsanwälte;

— pentru Marketing Service Magdeburg GmbH, Citipost Gesellschaft für Kurier- und Postdienstleistungen mbH și Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG), de C. Freiherr von Ulmenstein, Rechtsanwalt;

— pentru Vedat Deniz, de T. Brach, Rechtsanwalt;

— pentru guvernul german, de domnul M. Lumma, în calitate de agent, asistat de T. Lübbig, Rechtsanwalt;

— pentru guvernul belgian, de doamna A. Hubert, în calitate de agent;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnii G. Braun și K. Simonsson, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererile de pronunțare a unei hotărâri preliminare privesc interpretarea articolului 47 alineatul (2) CE și a articolului 95 CE, precum și a articolului 7 alineatul (1) și a articolului 12 a cincea liniuță din Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului (JO 1998, L 15, p. 14, Ediție specială, 06/vol. 3, p. 12), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2002/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 iunie 2002 (JO L 176, p. 21, Ediție specială, 06/vol. 4, p. 178, denumită în continuare „Directiva 97/67").

2 Aceste cereri au fost formulate în cadrul unor litigii între Deutsche Post AG (denumită în continuare „Deutsche Post"), în calitate de prestator al serviciului poștal universal în Germania, precum și Magdeburger Dienstleistungs- und Verwaltungs GmbH (MDG), Marketing Service Magdeburg GmbH și Vedat Deniz (denumiți în continuare „intermediarii în cauză"), pe de o parte, și Bundesrepublik Deutschland (Republica Federală Germania), pe de altă parte, având ca obiect deciziile Bundesnetzagentur (Agenția Federală a Rețelelor, denumită în continuare „BNA") cu privire la acordarea și condițiile de acces al respectivilor intermediari la prestațiile parțiale ale Deutsche Post în cadrul rețelei sale poștale.

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

3 Directiva 97/67/CE a iniţiat procesul de liberalizare treptată a pieţei serviciilor poştale. Potrivit considerentului (2) al Directivei 2002/39, Directiva 97/67 „a instituit un cadru de reglementare pentru sectorul poştal la nivel comunitar, care include măsuri de garantare a unui serviciu universal şi de stabilire a unor limite maxime pentru serviciile poştale pe care statele membre le pot rezerva prestatorului sau prestatorilor lor de servicii universale în vederea menţinerii serviciului universal, precum şi a unui calendar de luare a deciziilor privind procesul de deschidere spre concurenţă a pieţei, în scopul de a crea o piaţă unică a serviciilor poştale”.

4 Directiva 2002/39 continuă această liberalizare şi, potrivit considerentelor (14) şi (24), stabileşte un calendar pentru deschiderea progresivă şi controlată pentru concurenţă a pieţei scrisorilor, indicând termenul 2009 ca dată previzibilă pentru realizarea completă a pieţei interne a serviciilor poştale.

5 Articolul 2 din Directiva 97/67 prevede:

„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiţii:

(1) «servicii poştale» înseamnă serviciile care implică ridicarea, sortarea, transportul şi livrarea expedierilor poştale;

(2) «rețea poștală publică» înseamnă sistemul de organizare și de resurse de orice fel folosite de către prestatorul (prestatorii) serviciului universal, în special pentru:

— ridicarea expedierilor poștale acoperite de o obligație de serviciu universal de la punctele de acces de pe întreg teritoriul;

— direcționarea și tratarea acestor expedieri de la punctul de acces al rețelei poștale la centrul de distribuție;

— distribuirea la adresele indicate pe expedieri;

(3) «puncte de acces» înseamnă echipamentele fizice, și anume cutiile poștale puse la dispoziția publicului fie pe drumul public, fie în localurile prestatorului serviciului universal, unde expedierile poștale pot fi depozitate în rețeaua poștală publică de către clienți;

(4) «ridicare» înseamnă operațiunea de colectare a expedierilor poștale depozitate la punctele de acces;

[…]”

6 În ceea ce privește serviciile care pot fi rezervate prestatorului sau prestatorilor serviciului poștal universal, articolul 7 alineatul (1) primul, al treilea și al patrulea paragraf din Directiva 97/67 prevede:

„În măsura în care este necesar pentru a asigura menținerea serviciului universal, statele membre pot continua să rezerve servicii pentru prestatorul sau prestatorii de servicii universale. Aceste servicii se limitează la avizarea, sortarea, transportul și livrarea obiectelor de corespondență internă și de poștă transfrontalieră de recepție, prin livrare accelerată sau nu, cu respectarea ambelor limite, de greutate și de preț, următoare. Limita de greutate este de 100 de grame începând cu 1 ianuarie 2003 și de 50 de grame începând cu 1 ianuarie 2006. Aceste limite de greutate nu se aplică începând cu 1 ianuarie 2003 în cazul în care prețul este mai mare sau egal cu de trei ori tariful public pentru un obiect de corespondență din primul segment de greutate din categoria cea mai rapidă și nici începând cu 1 ianuarie 2006 în cazul în care prețul este mai mare sau egal cu de două ori și jumătate acest tarif.

[…]

În măsura în care este necesar pentru a asigura prestarea serviciului universal, marketingul direct prin corespondență poate fi rezervat în continuare, în aceleași limite de greutate și de preț.

În măsura în care este necesar pentru a asigura prestarea serviciului universal, de exemplu atunci când anumite sectoare din activitatea poștală au fost deja liberalizate sau din cauza unor trăsături specifice ale serviciilor poștale dintr-un stat membru, poșta transfrontalieră de expediere poate fi rezervată în continuare, în aceleași limite de greutate și de preț.”

7 Articolele 9 și 10 din Directiva 97/67 stabilesc condițiile care reglementează prestarea serviciilor nerezervate. În această privință, se prevăd autorizații generale și licențe individuale pentru întreprinderile concurente.

8 Potrivit articolului 11 din directiva amintită:

„Parlamentul European și Consiliul, hotărând pe baza unei propuneri a Comisiei și în conformitate cu articolul 57 alineatul (2) și cu articolele 66 și 100a din tratat, adoptă măsurile de armonizare necesare pentru a asigura că utilizatorii și prestatorul sau prestatorii serviciului universal au acces la rețeaua poștală publică în condiții transparente și nediscriminatorii."

9 În ceea ce privește principiile tarifare pe care sunt obligați să le respecte prestatorii serviciului poștal universal, articolul 12 a patra și a cincea liniuță din aceeași directivă impune statelor membre să adopte măsuri pentru a asigura că tarifele pentru fiecare dintre serviciile care fac parte din prestarea serviciului universal sunt conforme cu principiile transparenței și nediscriminării.

Reglementarea națională

10 Directiva 97/67 a fost transpusă în ordinea juridică germană prin Legea poștei (Postgesetz) din 22 decembrie 1997 (BGBl. 1997 I, p. 3294), astfel cum a fost modificată ulterior (denumită în continuare „Legea poștei"). În temeiul acestei legi, Deutsche Post este prestatorul serviciului poștal universal în sensul articolului 7 din directiva amintită. BNA reprezintă autoritatea germană de reglementare în sensul articolului 22 din aceeași directivă.

11 În ceea ce privește licențele ce se atribuie prestatorului serviciului poștal universal, pe de o parte, și întreprinderilor concurente, pe de altă parte, articolul 51 din Legea poștei prevede:

„(1) Până la 31 decembrie 2007, Deutsche Post […] deține dreptul exclusiv de direcționare comercială a expedierilor poștale și a cataloagelor prevăzute cu adresă de destinație, în greutate de până la 50 de grame și cu un preț unitar mai mic decât de două ori și jumătate prețul pentru expedierile poștale care corespund celei mai scăzute categorii de greutate (licență exclusivă legală). Această prevedere nu se aplică:

[…]

5. tuturor celor care ridică corespondența de la expeditor la solicitarea acestuia pentru a o depozita la cel mai apropiat punct de colectare al Deutsche Post […] sau la un alt punct de colectare al Deutsche Post […] situat în aceeași localitate;

[…]”

12 În anumite condiții, întreprinderile concurente pot totodată solicita prestatorului serviciului poștal universal să le acorde accesul la anumite componente ale prestațiilor de direcționare. În acest sens, articolul 28 alineatul (1) din Legea poștei prevede:

„Dacă există solicitare în acest sens, titularul unei licențe care deține o poziție dominantă pe o piață a serviciilor poștale care face obiectul unei licențe trebuie să ofere

pe această piață în mod separat componente ale prestațiilor sale de direcționare, în măsura în care acest lucru este acceptabil din punct de vedere economic pentru acesta. Această obligație există față de un alt prestator de servicii poștale numai atunci când întreprinderea solicitantă nu ocupă o poziție dominantă și dacă, în caz contrar, concurența ar fi afectată în mod disproporționat pe această piață sau pe o piață distinctă. Titularul licenței are dreptul să refuze prestarea parțială dacă prin aceasta apare riscul punerii în pericol a bunei funcționări a echipamentelor sale sau a securității întreprinderii ori, după caz, dacă nu mai dispune de capacitățile care să îi permită să furnizeze prestația solicitată."

Acțiunile principale și întrebarea preliminară

13 Intermediarii în cauză sunt întreprinderi private care desfășoară activități în sectorul serviciilor poștale. Aceștia sunt titulari ai unei licențe în temeiul articolului 51 alineatul (1) a doua teză punctul 5 din Legea poștei, care le conferă dreptul să direcționeze expedieri de corespondență colectate la expeditor, la solicitarea și în numele acestuia, pentru a le depozita la cel mai apropiat sediu al Deutsche Post sau la un alt sediu al acesteia situat în aceeași localitate.

14 Sistemul de direcționare a corespondenței elaborat de către prestatorul serviciului poștal universal în Germania, mai exact Deutsche Post, este organizat astfel încât corespondența depusă de expeditori în cutiile poștale și la oficiile poștale este ridicată și apoi transportată către „centrul poștal" (departamentul de distribuție internă, care, în mod obișnuit, nu este accesibil publicului) cel mai apropiat de expeditor, aici corespondența fiind mai întâi presortată în funcție de regiunea de destinație și de format. Aceasta este ulterior transportată către centrul poștal cel mai apropiat de destinatar, unde are loc sortarea în detaliu și, în cele din urmă, este livrată destinatarilor.

15 Printr-o decizie a BNA din 15 septembrie 2000, Deutsche Post a fost obligată să acorde tarife speciale clienților profesionali care efectuează ei înșiși anumite operațiuni premergătoare, și anume livrarea unor cantități minime garantate de corespondență, presortată în funcție de regiunea de destinație și de format, direct către centrele poștale de plecare. Aceste tarife speciale au fost incluse în condițiile generale oferite de către Deutsche Post.

16 La 27 iunie 2001, Vedat Deniz a invitat Deutsche Post să îi prezinte o propunere de prestație parțială în sensul articolului 28 din Legea poștei. Această solicitare avea în vedere în special posibilitatea de a depozita cu titlu comercial la un centru poștal, în nume propriu și contra acelorași tarife aplicabile clienților profesionali ai Deutsche Post, mari cantități de corespondență colectată de la diferiți clienți, grupată și presortată.

17 Deoarece Deutsche Post a refuzat să îi prezinte o astfel de propunere, Vedat Deniz s-a adresat BNA pentru ca aceasta să determine condițiile de acces la prestațiile parțiale. Prin Decizia din 5 septembrie 2001, BNA a respins cererea formulată de Vedat Deniz, considerând că licența acordată în temeiul articolului 51 alineatul (1) teza a doua punctul 5 din Legea poștei nu autorizează titularul să furnizeze prestația anumitor componente din etapele succesive de direcționare a corespondenței.

18 La 10 octombrie 2001, Vedat Deniz a sesizat instanța de trimitere cu o acțiune împotriva acestei decizii de respingere.

19 Câțiva ani mai târziu, prin Decizia din 11 februarie 2005, Bundeskartellamt (autoritatea federală competentă în materie de concurență) a interzis Deutsche Post să refuze accesul intermediarilor la prestațiile parțiale în măsura în care aceasta acordă

un astfel de acces și rabaturi comerciale expeditorilor de corespondență masivă în cadrul unor „contracte de prestări parțiale clienți”, indiferent de limitele de greutate și de prețurile prevăzute prin licența exclusivă, pe de o parte, și intermediarilor, în cadrul unor „contracte de prestări parțiale concurenți”, pentru livrarea expedierilor de corespondență peste aceste limite de greutate și de preț, pe de altă parte.

20 Ca urmare a acestei decizii a Bundeskartellamt, intermediarii în cauză au solicitat Deutsche Post să le prezinte o propunere de prestații parțiale pentru expedierile pe care le direcționează pentru clienții lor, la prețuri echivalente cu cele oferite de către Deutsche Post clienților săi.

21 Câteva săptămâni mai târziu, acești intermediari au solicitat BNA să determine condițiile de acces la respectivele prestații parțiale. Aceste solicitări erau întemeiate pe faptul că, în opinia intermediarilor, Deutsche Post îi discriminează neacordându-le aceleași tarife de care beneficiază clienții săi.

22 Prin Deciziile din 24 octombrie 2005, BNA a admis în parte cererile formulate și, printre altele, a obligat Deutsche Post să acorde accesul intermediarilor la centrele poștale în condițiile generale aplicabile intermediarilor profesionali. Decizia a fost adoptată sub rezerva revocării în cazul în care decizia Bundeskartellamt ar fi anulată în procedura de recurs sau pe baza unei decizii a Comisiei Comunităților Europene ori a unei hotărâri a Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene sau a Curții de Justiție.

23 Pentru motive diferite, intermediarii în cauză, cu excepția Vedat Deniz, precum și Deutsche Post au sesizat instanța de trimitere cu o acțiune împotriva acestor decizii ale BNA.

24 Întrucât Verwaltungsgericht Köln avea îndoieli cu privire la modul în care trebuie interpretat articolul 12 a cincea liniuță din Directiva 97/67 coroborat cu articolul 7 din aceeași directivă, a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară, formulată în termeni identici în cauzele C-287/06-C-292/06:

„Prevederile articolului 47 alineatul (2) CE coroborate cu dispozițiile articolului 95 CE și cu articolul 12 a cincea liniuță și articolul 7 din Directiva [97/67] […] trebuie interpretate în sensul că, în condițiile în care un prestator al serviciului universal aplică tarife speciale clienților profesionali care introduc expedieri poștale în rețeaua poștală prin depozitarea acestora, presortate, la centrele poștale, respectivul prestator este obligat să aplice aceleași tarife speciale și întreprinderilor care colectează expedierile poștale de la expeditor și le sortează în prealabil în vederea introducerii în rețeaua poștală prin aceleași puncte de acces și în aceleași condiții ca și clienții profesionali, fără ca prestatorul serviciului universal să poată contesta această obligație invocând faptul că este dator să asigure serviciul universal?”

25 Prin Ordonanța președintelui Curții din 31 octombrie 2006, cauzele C-287/06-C-292/06 au fost conexate pentru buna desfășurare a procedurii scrise și orale, precum și în vederea pronunțării hotărârii.

Cu privire la întrebarea preliminară

26 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă Directiva 97/67 trebuie să fie interpretată în sensul că interzice posibilitatea ca unor întreprinderi care centralizează, cu titlu profesional și în nume propriu, expedierile poștale ale mai multor expeditori să li se refuze acordarea tarifelor speciale pe care prestatorul național al serviciului poștal universal le acordă, în domeniul licenței sale exclusive, unor clienți profesionali pentru depozitarea de cantități minime de expedieri presortate la centrele sale poștale.

27 De la bun început, trebuie amintit că, în ceea ce privește aplicarea tarifelor speciale, la articolul 12 a cincea liniuță, Directiva 97/67 prevede expres că „[s]tatele membre adoptă măsuri pentru a asigura că tarifele pentru fiecare dintre serviciile care fac parte din prestarea serviciului universal sunt conforme cu principiile următoare:

[…]

— de câte ori prestatorii de servicii universale aplică tarife speciale, de exemplu pentru serviciile prestate pentru întreprinderi, corespondență internă masivă sau colectori de corespondență de la mai mulți clienți, aceștia aplică principii de transparență și nediscriminare cu privire atât la tarife, cât și la condițiile aferente. Tarifele iau în considerare costurile evitate în raport cu serviciul standard care acoperă totalitatea prestărilor de servicii pentru avizarea, transportul, sortarea și livrarea corespondenței individuale și, alături de condițiile aferente, se aplică atât relațiilor dintre terți, cât și relațiilor dintre terți și prestatorii de servicii universale care oferă servicii echivalente. Aceste tarife sunt, de asemenea, la dispoziția particularilor care folosesc serviciile poștale în condiții similare”.

28 Reiese în mod clar din această prevedere că, dacă un prestator al serviciului poștal universal aplică tarife speciale, pentru a respecta principiile transparenței și nediscriminării, acesta trebuie să le aplice în același mod în special în raporturile cu terții. Astfel, contrar celor susținute de către Deutsche Post și de guvernul german, în cazul în care un astfel de prestator aplică tarife speciale întreprinderilor și/sau expeditorilor de corespondență masivă, intermediarii însărcinați cu gruparea expedierilor mai multor clienți trebuie să poată beneficia de aceleași tarife în aceleași condiții.

29 Această constatare nu poate fi infirmată de argumentele, invocate de Deutsche Post și de guvernul german, care urmăresc să demonstreze că articolul 12 a cincea liniuță din Directiva 97/67 nu impune obligația ca intermediarii în cauză și clienții profesionali ai prestatorului serviciului poștal universal să fie tratați în mod egal.

30 În această privință, Deutsche Post și guvernul menționat susțin în primul rând că activitatea de ridicare, de transport și de sortare efectuată de către intermediarii în cauză este cuprinsă în domeniul care poate fi rezervat în temeiul articolului 7 alineatul (1) din Directiva 97/67 și pe care, de altfel, în interesul general, legiuitorul german l-a rezervat în favoarea Deutsche Post până la 31 decembrie 2007. În consecință, intermediarii nu ar putea fi autorizați să ofere serviciile pentru care solicită tarife speciale. În schimb, clienții profesionali ar acționa în calitate de „autoprestatori", în sensul considerentului (21) al directivei citate, și nu ar putea interveni, ca atare, în sfera licenței exclusive acordate Deutsche Post.

31 Trebuie evidențiat că, în temeiul articolului 7 alineatul (1) din Directiva 97/67, în măsura în care este necesar pentru a asigura menținerea serviciului universal, statele membre pot continua să rezerve servicii pentru prestatorul sau prestatorii de servicii universale, cu respectarea anumitor limite de preț și de greutate. Aceste servicii se limitează la avizarea, sortarea, transportul și livrarea obiectelor de corespondență internă și de poștă transfrontalieră de recepție. Potrivit celui de al treilea și celui de al patrulea paragraf ale aceluiași alineat (1), în măsura în care este necesar pentru a asigura prestarea serviciului universal, marketingul direct prin corespondență și poșta transfrontalieră de expediere pot fi rezervate în continuare, în aceleași limite de greutate și de preț definite în acest alineat.

32 Cu toate acestea, astfel cum rezultă din cuprinsul articolului 7 alineatul (1) a doua teză din Directiva 97/67, etapele succesive de direcționare care pot fi rezervate prestatorului serviciului poștal universal încep numai cu ridicarea. Potrivit articolului 2 punctul (4) din această directivă, „ridicare” înseamnă operațiunea de colectare a expedierilor poștale depozitate la punctele de acces, definite la punctul (3) al aceluiași articol ca „echipamentele fizice, și anume cutiile poștale puse la dispoziția publicului fie pe drumul public, fie în localurile prestatorului serviciului universal, unde expedierile poștale pot fi depozitate în rețeaua poștală publică de către clienți”.

33 Or, este necesar să se constate că echipamente fizice precum centrele poștale ale Deutsche Post constituie puncte de acces în sensul articolului 2 punctul (3). Este evident că, într-adevăr, clienții profesionali ai acestei societăți pot să depoziteze expedierile poștale în rețeaua poștală publică întreținută de către aceasta în calitate de prestator al serviciului poștal universal. Contrar celor susținute de către Deutsche Post, aspectul dacă prestațiile parțiale efectuate de către înșiși clienții profesionali sau în numele acestora, până la momentul depozitării expedierilor la centrele poștale, pot sau nu pot să fie calificate drept „autoprestări” este lipsit de relevanță în această privință.

34 De altfel, astfel cum a indicat guvernul german în cadrul observațiilor sale scrise, în afara sferei licenței exclusive acordate Deutsche Post, concurenții acesteia din urmă au, la rândul lor, în temeiul Legii poștei, acces la centrele poștale și la reducerile de preț acordate pentru prestațiile parțiale. Un astfel de acces apare ca necesar datorită faptului că, astfel cum a precizat Vedat Deniz în observațiile sale scrise, fără a fi fost contrazis asupra acestui aspect, cutiile poștale și oficiile poștale aparținând Deutsche Post sunt prea reduse ca dimensiuni pentru a putea recepționa și trata mari cantități de expedieri.

35 În consecinţă, se impune a constata că o activitate precum colectarea de către intermediari a expedierilor poştale de la diferiţi expeditori, presortarea acestora şi transportul lor până la punctele de acces cum ar fi centrele poştale aparţinând Deutsche Post nu este cuprinsă în domeniul ce poate fi rezervat în temeiul articolului 7 alineatul (1) din Directiva 97/67. Ca urmare, această prevedere nu poate fi invocată pentru a justifica un tratament diferit al intermediarilor în cauză faţă de cel de care beneficiază clienţii profesionali ai societăţii respective.

36 Cu toate acestea, Deutsche Post şi guvernul german susţin că echilibrul financiar al societăţii ar fi periclitat dacă s-ar permite intermediarilor să aibă acces la centrele poştale şi să beneficieze de reducerile de preţ corespunzătoare unei prestaţii parţiale în ceea ce priveşte expedierile poştale cuprinse, după greutate şi preţ, în sfera licenţei exclusive acordate acestei societăţi. În realitate, aceşti intermediari ar putea să ofere astfel unei clientele cu scop lucrativ, reprezentată de întreprinderi, de la care provine aproximativ 80 % din volumul total al expedierilor, întreaga succesiune de etape ale direcţionării poştale, la tarife inferioare celor practicate de Deutsche Post. Pentru efectuarea prestaţiilor mai oneroase, în special asigurarea livrărilor în zonele rurale, respectivii intermediari ar putea în aceste condiţii să recurgă la serviciile prestatorului serviciului poştal universal, în calitate de subcontractant, căruia i-ar reveni obligaţia de a susţine în întregime structura proprie în termeni de mijloace şi personal.

37 În această privinţă, este suficient a evidenţia că, în temeiul articolului 12 a cincea liniuţă din Directiva 97/67, tarifele speciale „iau în considerare costurile evitate în raport cu serviciul standard care acoperă totalitatea prestărilor de servicii pentru avizarea, transportul, sortarea şi livrarea corespondenţei individuale”. Tarifele respective pot, prin urmare, să fie concepute astfel încât să acopere costurile specifice asociate prestării serviciului poştal universal şi diferă faţă de tarifele normale prin simplul fapt că toate costurile efectiv evitate sunt deduse din acest tarif şi, ca atare, acordarea tarifelor speciale nu afectează echilibrul financiar al prestatorului serviciului poştal universal.

38 Astfel, dacă s-ar dovedi că acordarea către intermediari a reducerilor de preț oferite doar clienților profesionali ai Deutsche Post are ca efect faptul că aceste reduceri devin excesive în raport cu costurile evitate, societatea în cauză ar avea dreptul să diminueze în măsura necesarului reducerile respective pentru toți beneficiarii acestora.

39 De altfel, este evident că livrarea expedierilor poștale cuprinse în sfera domeniului licenței exclusive a prestatorului serviciului poștal universal rămâne, în principiu, rezervată acestui prestator și că reducerile de preț acordate în prezent de către Deutsche Post clienților săi profesionali pentru depozitarea la centrele poștale a unor cantități minime de expedieri presortate variază între 3 % și maximum 21 %.

40 Deutsche Post și guvernul german susțin de asemenea că articolul 12 a cincea liniuță din Directiva 97/67 nu ar reprezenta decât o prevedere tarifară și, prin urmare, nu ar putea avea drept consecință obligarea unui stat membru să acorde accesul concurenților la prestații parțiale în domeniul licenței exclusive a prestatorului serviciului poștal universal. În realitate, accesul la rețeaua poștală publică ar face obiectul articolului 11 din aceeași directivă, potrivit căruia legiuitorul comunitar ar fi competent să reglementeze ulterior respectivul acces, însă acesta din urmă nu a utilizat încă această competență.

41 Este adevărat că articolul 12 a cincea liniuță din Directiva 97/67 nu urmărește soluționarea problemei de principiu dacă un prestator al serviciului poștal universal trebuie sau nu trebuie să acorde accesul la circuitul poștal în condiții și prin puncte distincte de cele ale serviciului tradițional de corespondență poștală. Totuși, astfel cum rezultă din modul de redactare a prevederii citate, prin aceasta, statele membre sunt obligate să respecte principiile transparenței și nediscriminării, în ipoteza în care un astfel de acces la tarife speciale este acordat efectiv de către respectivul prestator.

42 Or, atât Deutsche Post, cât și guvernul german admit faptul că, într-un mod chiar mai liberal decât cel impus de directivă, această societate acordă clienților săi profesionali accesul la rețeaua poștală proprie prin alte puncte decât cele tradiționale și le oferă în acest scop tarife speciale.

43 Aceasta este exact situația pe care articolul 12 a cincea liniuță din Directiva 97/67 este menită să o reglementeze. În cazul în care un prestator al serviciului poștal universal aplică tarife speciale, spre exemplu, pentru serviciile furnizate întreprinderilor, expeditorilor de corespondență masivă sau intermediarilor însărcinați cu gruparea expedierilor provenite de la mai mulți clienți, respectivele tarife sunt aplicabile, ca și condițiile aferente acestora, în același mod, în special în raporturile cu terții.

44 Având în vedere ansamblul celor ce precedă, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 12 a cincea liniuță din Directiva 97/67 trebuie interpretat în sensul că interzice posibilitatea ca unor întreprinderi care centralizează, cu titlu profesional și în nume propriu, expedierile poștale provenite de la mai mulți expeditori să li se refuze acordarea tarifelor speciale pe care prestatorul național al serviciului poștal universal le acordă, în domeniul pentru care deține licență exclusivă, unor clienți profesionali pentru depozitarea unor cantități minime de expedieri presortate la centrele sale poștale.

Cu privire la cheltuielile de judecată

45 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Articolul 12 a cincea liniuță din Directiva 97/67 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2002/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 iunie 2002, trebuie interpretat în sensul că interzice posibilitatea ca unor întreprinderi care centralizează, cu titlu profesional și în nume propriu, expedierile poștale provenite de la mai mulți expeditori să li se refuze acordarea tarifelor speciale pe care prestatorul național al serviciului poștal universal le acordă, în domeniul pentru care deține licență exclusivă, unor clienți profesionali pentru depozitarea unor cantități minime de expedieri presortate la centrele sale poștale

Semnături